

SKIVEKOMMUNE

Det Grønne Råd, Skive Kommune

Referat

Møde den 11. november 2021

Mødet blev afholdt i Den Blå Diamant, Rådhuspladsen 2, 7800 Skive.
Mødetidspunkt: kl. 16.00-18.00.

Mødedeltagere:

Danmarks Naturfredningsforening, Niels Odgaard
Dansk Ornitologisk Forening, Gorm Wæhrens
Dansk Skovforening, Birger Schütte
Fjordland, Søren Bak Andersen
Jagtforeningernes Kommunale Fællesråd i Skive Kommune, Niels Martin Nielsen
Lystfiskerforeningen for Skive og Omegn, Johan Lynderup
Museum Salling, John Brinch Bertelsen
Skive Idrætssamvirke, Asbjørn Nordam

Fra Skive Kommune:

Teknik- og Miljøudvalget, Anders Bøge, næstformand for Det Grønne Råd
Ann Ammitzbo (Byg & Miljø, chef)
Mette Warncke (Byg & Miljø, sekretær)
Katarina Sandberg (Byg & Miljø, sekretær og referent)

Afbud:

Friluftsrådet, Anni Oppelstrup
Museum Salling, Bo Pagh Schulz
Naturstyrelsen, Bendt E. Andersen

Fraværende:

Teknik- og Miljøudvalget, Jens Peder Hedevang, formand for Det Grønne Råd

Oplægsholdere:

Bent Vismann, Lektor, Lic. Scient fra Københavns Universitet

Referat

1. Velkomst v/Ann Ammitzbo

Ann Ammitzbo bød alle mødedeltagere velkommen. Herefter var der en præsentationsrunde, idet der var et nyt medlem tilstede.

2. Godkendelse af dagsorden v/Ann Ammitzbo

Dagsorden blev godkendt uden bemærkninger.

3. Opfølgning af referat fra sidste møde v/Ann Ammitzbo

Der var ingen bemærkninger til referatet fra mødet den 20. maj 2021.

4. Klappladser v/Gorm Wæhrens

Klapning er, når man graver materiale fra havne og sejlrender op, og dumper det på en egnet plads på havet. Hver dag flytter bølger og strøm rundt på store mængder af sand og andet bundmateriale. Resultatet er at havne og sejlrender sander til, så skibstrafik ikke ville kunne komme frem, hvis sandet ikke bliver fjernet. Havbundsmaterialet kan også stamme fra havneudvidelser eller fra nedgravning af kabler i havbunden.

På mødet blev der drøftet, hvad som sker med klappladserne. Det er indtrykket, at der er mange lastbilstræk med forurenede bundslam som graves op. Der fremkom forslag om, at det i stedet lastes på de tomme skibe som sejler på fjorden. Bundslammet kan bl.a. indeholde TBT, som findes i den bundmaling som bruges til skibe. Havbundsmaterialet kan desuden være forurenede med tungmetaller og andre miljøfarlige stoffer. Det materiale som er forurenede, bliver kørt til kommunekemi.

Tidligere er bundslammet blevet lagt på jorden. Der var enighed om, at der bør kigges på, hvad materialet indeholder og få det analyseret. Der blev også stillet spørgsmålstejn ved, hvordan klappladserne ser ud bagefter.

Det er Miljøstyrelsen som giver tilladelse til klappladser, ikke kommunen. Klaptilladelser meddeles i medfør af Havmiljøloven. Der er flere klappladser i Limfjorden, og det vil være godt med et overblik over, hvor mange klappladser som eksisterer.

I 2018 var der 114 klappladser, heraf 84 klappladser med en aktiv tilladelse og 30 ikke-aktive klappladser, hvor det fortsat er muligt at få tilladelse til klapning (tallene er fundet på Miljøstyrelsens hjemmeside efter mødet).

Hvis Det Grønne Råd vil sende et politisk signal, så skal der rettes henvendelse til Teknik- og Miljøudvalget.

5. Muslingeopdrætsanlæg i Venøsund – Oplæg via Teams v/Bent Vismann kl. 16.30

Anlægget i Venøsund er et stort anlæg, som har et samlet dyrket areal på cirka 13,2 hektar, og består af 314 SmartFarm-enheder. Oplægget omhandlede anlæggets effekt på vandsøjlen, havbunden og på havbundens dyreliv. Anlægget kan sammenlignes med et voldsomt stort filter, som fjerner store mængder alger, og der hvor vandet har passeret anlægget, er der op til 2 meter bedre sigt.

Både kvælstof- og fosforindholdet er højere under anlægget, men der er ikke et større iltforbrug. Ved måling af antallet af forskellige arter målt per m², kan der konstateres, at der er flere arter, samt at tætheden af dyr også er signifikant større under anlægget.

I dag sker der en klassificering af havbundens økologiske status (Multivariate MarinBiologisk Indeks), i Danmark anvendes DKI (Dansk Kvalitets Indeks). Status er, at der kun er 3 ud af i alt 119 marine områder som er i god økologisk status i dag. I forhold til EU's Vandrammedirektiv er Danmark forpligtiget til inden 2027, at bringe alle marine områder i en god økologisk status.

Arterne opdeles i 5 økologiske grupper (I-V). Limfjorden er organisk belastet, hvorfor de fleste arter er i gruppe III. Men under anlægget i Venøsund tilhører cirka 45 % af arterne økologisk gruppe I, hvor der ses sjældne arter som f.eks. kammusling, krebsdyr og skælryg. Disse arter er ikke set i Limfjorden siden midten af halvfemserne. Bundens iltforbrug er ikke forhøjet under anlægget, og tilstedeværelsen af de sjældne arter bekræfter, at der er gode iltforhold under anlægget.

Den biologiske struktur på bunden har tiltrukket arter som lever mellem blåmuslingerne.

En opsummering af projektet konstaterer, at der er klart vand under muslingeanlægget. Det klare vand er et resultat af muslingernes filtration. Næringsstofindholdet under anlægget er forøget, men

ifølge referencen er der ikke et øget iltforbrug.

Hvis forholdene (det rette design, den rette størrelse og den rette placering) er de rigtige for et muslinge anlæg, så kan muslingerne opdrættes bæredygtigt, levere en sund fødevarer og indgå i f.eks. fiskefoder.

Der er blevet klaget over forskningskvaliteten på projektet, samt over forskningens konklusioner. Normal kutyme i det videnskabelige samfund er direkte dialog, som er at foretrække. Det understreges, at konklusionerne fra projektet kun vedrører bunden under anlægget i Venø Sund, ikke alle muslinge anlæg generelt.

Bent Vismann har også et projekt i Harre Vig, men han har ikke selv lavet studier i Skive Fjord. Det primære ved placering af et anlæg er, at der er en høj vandstrømning, og hvis anlægget placeres et sådant sted, så får man ikke de negative effekter, som hvis de placeres andre steder. Derfor vil det være vanskeligt i Skive Fjord, hvor der ikke er nogen høj vandudskiftning. I Skive Fjord er der et generelt problem med for meget næring. Kulturbankerne i Skive Fjord er udfordret, men der er også naturlige banker.

Der blev spurgt ind til, om der er nogen som arbejder med forholdene i Skive Fjord, f.eks. Limfjordsrådet. Der blev udtrykt en forhåbning om, at det kommende Byråd går foran i arbejdet med at belyse og forbedre vandforholdene. Der er tidligere afholdt et møde med Rasmus Prehn, og det er vigtigt, at vi har indflydelse og holder dialogen i gang.

6. Grundvand, herunder BNBO v/Ann Ammitzbo

Inden udgangen af 2021 bliver der holdt møde med alle vandværker i kommunen, samt med de landmænd som ejer jorden, som indgår i udpegningen af BNBO. Fremdriften af aftalerne skal indberettes til Miljøstyrelsen.

Durup Vandværk har selv købt al jord som ligger i BNBO. Ved Bådsgård Marks Vandværk er al jord § 3 natur. Der er to vandværker som forventes at lukke, det er Thise- og Vejby Vandværk.

Ved Hjerl-Harre Vandværk er der en lodsejer, som ikke deltager som bestyrelsesmedlem i forhandlingerne.

Hvis der er ringe vandkvalitet i et par borer, så er der mulighed for "fortyndingsprincippet", hvor vandet blandes med vand af en højere kvalitet. Byrådet er blevet enige om, at deltagelse i en vandfond skal være på frivillig basis. Der er forhåbninger til, at en ny bestyrelse i Skive Vand gerne vil være med til det.

Der fremkom forslag om, at landmænd skal kompenseres, hvis der ligger en boring midt på en af deres marker. Her blev også nævnt Vandfonden, som er en tilskudsordning for små, forureningstruede vandværker.

7. PFOS brandskum v/Ann Ammitzbo

Forsvarets Ejendomsstyrelse har oplyst, at det er korrekt, at der måles på en grundvandsforurening med PFAS ved Flyvestation Karup. I undersøgelsen er der nået ned på en detektionsgrænse på 0,65 ng/l, cirka 300 meter i fugleflugtslinje, fra hvor fanen møder Karup Å. Forureningen har ikke nået ud i Karup Å ifølge de undersøgelser som er lavet.

Der kan være flere kilder til en PFAS-forurening i overfladevand, så hvis Det Grønne Råd ønsker en overordnet status på tilstanden i Karup Å, så henvises der til Miljøstyrelsen. PFAS er et stof hvor der sker ophobning, ligesom med tungmetaller.

Der skal være fokus på miljøfremmede stoffer i fjorden. Det er NOVANA (Det Nationale Overvågningsprogram for Vandmiljø og Natur) som udtager prøver i fjorden jævnligt. De data om vandmiljøet som programmet indsamler, bruges til at lave de nationale vandområde- og Natura 2000-planerne.

8. Valg af nye medlemmer til Det Grønne Råd v/Ann Ammitzbo

Der er valg af nye medlemmer til det Grønne Råd hvert. 4 år. Det er et opmærksomhedspunkt, som de nuværende medlemmer bedes tage med til jeres organisationer, så at der kan besluttes hvem som skal sidde i det Grønne Råd fremover.

9. Forslag til dato og tidspunkt for workshop v/Ann Ammitzbo

Det bliver det nye Grønne Råd som skal træffe beslutningen om, hvornår workshoppen skal finde sted, eftersom der er valg i år. Punktet afventer, at medlemmerne i det nye Grønne Råd samles til et møde i det nye år.

10. Evaluering af ekskursionen v/Ann Ammitzbo

Der var bred enighed om, at det var en meget fin ekskursion. Vi fik set områder og steder, som man ikke lige kommer forbi, hvis man ikke er stedkendt i forvejen. Birger Schütte fik os guidet godt rundt i området.

Under punktet fremkom der forslag til den næste ekskursion, som f.eks. den nye trampesti, vindmøller eller solcelleanlæg. Der behøves heller ikke at være en sommer ekskursion.

11. Eventuelt v/Ann Ammitzbo

- **Kommunens opgave ifm. målinger af vandløbenes og kloakvandets indhold af fremmede stoffer.**

Det er ikke en kommunal opgave, men en opgave som Staten varetager. De kontrollerer overløb m.v.

- **Limfjordsrådets arbejde vedrørende fjordens vandmiljø, vækst af ålegræs m.v.**

Sammen med referatet bliver der sendt en rapport med, som omhandler status for Limfjordsrådets resultater og aktiviteter de sidste fire år.

Der var en generel opfordring på mødet til at bruge "Giv et praj", hvis der er problemer med kommunens veje og grønne områder. Henvendelserne bliver som udgangspunkt ikke besvaret, men bliver taget med i den løbende planlægning af opgaver.

Mødet afsluttedes med, at Ann Ammitzbo takkede for det spændende samarbejde i Det Grønne Råd.